

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde Görev Alma Nedenlerine İlişkin Görüşleri

Teachers' Views Regarding the Reasons for Employment in Vefa Social Support Teams

 <https://doi.org/10.52105/temelegitim.3.1.1>

Mehmet ÖZDOĞRU¹

 <https://orcid.org/0000-0002-3853-8389>

Geliş Tarihi/Received: 25.10.2020 | Kabul Tarihi/Accepted: 09.01.2021 | Yayın Tarihi/Published: 15.01.2021

Özet:

Bu çalışmada öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev alma nedenlerine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması desenine göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu Eskişehir ili Odunpazarı Kaymakamlığı Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev alan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği tercih edilmiştir. Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'ne ilişkin görüşlerinin çözümlenmesinde nitel veri analiz tekniklerinden biri olan içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almasında vatandaşlık ve sorumluluk bilincinin öne çıktığı görülmüştür. Öğretmenler, Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken huzur, vicdani rahatlık, işe yaramanın verdiği haz, manevi yönden haz, kendisiyle gurur duyma, insan olmanın onurunu yaşama ve aidiyet hislerini yaşamıştır. Öğretmenlerin tamamına yakını ihtiyaç durumunda bu tür faaliyetlerde tekrar görev alabileceklerini ifade etmiştir. Bu bulgudan hareketle Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev yapan öğretmenlerin sosyal sorumluluk faaliyetlerine karşı oldukça duyarlı oldukları, ihtiyaç halinde göreve hazır oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Vefa Sosyal Destek Ekipleri, COVID-19, Sosyal Sorumluluk Faaliyeti

Abstract:

In this study, it is aimed to reveal the opinions of the teachers regarding the reasons for taking part in the Vefa Social Support Teams. The research was carried out according to the case study design, which is one of the qualitative research methods. The study group of the study consists of teachers who voluntarily work in Eskişehir Odunpazarı District Governorship Vefa Social Support Teams. Semi-structured interview technique was preferred in the study. Content analysis technique, which is one of the qualitative data analysis techniques, was used in analyzing the opinions of teachers about Vefa Social Support Teams. As a result of the research, it has been observed that the awareness of citizenship and responsibility comes to the fore when teachers work voluntarily in Vefa Social Support Teams. While working in Vefa Social Support Teams, teachers experienced the feeling of peace, conscientious comfort, pleasure of working, spiritual pleasure, being proud of themselves, living the honor of being human and belonging. Almost all of the teachers stated that they can take part in such activities again in case of need. Based on this finding, it can be said that teachers working voluntarily in Vefa Social Support Teams are very sensitive to social responsibility activities and are ready for duty when needed.

Keywords: Teacher, Vefa Social Support Teams, COVID-19, Social Responsibility Activity.

Önerilen Atıf Bilgisi/To Cite This Article: Özdoğru, M. (2021). Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde Görev Alma Nedenlerine İlişkin Görüşleri, *Temel Eğitim Dergisi*, 3(1), 6-14. <https://doi.org/10.52105/temelegitim.3.1.1>

Bu makale Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı ile lisanslanmıştır. Makalenin okuma, indirme, kopyalama, dağıtma ve yazdırma hakları herkes için kalıcı olarak serbest bırakılmıştır.

This article is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license and permanently free for everyone to read, download, copy, distribute and print.

¹MEB, mehmetozdogru26@gmail.com

1. Giriş

Çin'in Wuhan kentinde başlayan Coronavirüs (COVID-19) salgını birçok ülkede hızla yayılım göstererek tüm dünyayı tehdit etmeye devam etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak nitelendirilen bu salgından ülkemizi ve vatandaşlarımızı korumak ve salgının yayılmasını engellemek için birtakım tedbirlere başvurulmuştur.

Coronavirüs (COVID-19) salgınının halk sağlığı açısından oluşturduğu riski yönetebilmek adına sosyal hareketliliği ve kişiler arası teması azaltmak, sosyal izolasyonu sağlamak amacıyla İçişleri Bakanlığının 22.03.2020 tarih ve 5762 sayılı Genelgesi ile 65 yaş ve üzeri vatandaşlar ile kronik rahatsızlıkları olan vatandaşlarımızın sokağa çıkmaları kısıtlanmıştır. İlgili genelge gereği 65 yaş ve üstü vatandaşlar ile kronik rahatsızlığı bulunan kişilerin ikametlerinden dışarı çıkmaları, park ve bahçe gibi açık alanlarda dolaşmaları sınırlandırılmıştır. Dışarı çıkmaları sınırlandırılan vatandaşların başta sağlık olmak üzere tüm temel ihtiyaçlarının karşılanması için İçişleri Bakanlığının 21 Mart 2020 tarihinde 81 il valiliğine gönderdiği genelgeyle "Vefa Sosyal Destek Ekipleri" kurulmuştur (İçişleri Bakanlığı Genelgesi, 2020).

İçişleri Bakanlığı Genelgesindeki kararlar incelendiğinde; devletin sosyal devlet olma sorumluluğunu yerine getirme çabası içerisinde olduğu ve hizmetleri yürütürken yaşlılara yönelik naif bir yaklaşım ve şefkatli bir dil kullanılması gerektiği belirtilmektedir. Dışarı çıkmayacak yaşlı vatandaşların her türlü ihtiyacının evlerinde bizzat karşılanacak olması ve bunun için oluşturulan sosyal destek grubunun adında "vefa" sözcüğünün geçmesi bu durumun önemli göstergelerindedir. Vefa Sosyal Destek Grubunun yaşlıların ihtiyaçlarını bildirmeleri için telefon hatlarının tahsis edilmesi ve yeterince kamu personelinin görevlendirilmesi de yine yaşlılara verilen değer bir göstergesi olarak anlaşılabilir (Gencer, 2020).

Vefa Sosyal Destek Ekiplerinin kuruluş amacı; 65 yaş ve üstü vatandaşlarımızla, kronik rahatsızlığı bulunan kişilerin acil ilaç talepleri, maaş çekim talepleri, sağlık ve sosyal güvenlik ihtiyaçları, gıda ve market ihtiyaçlarının karşılanması gibi günlük zorunlu, insani, hayati ihtiyaçlarının karşılanmasını içermektedir. Vefa Sosyal Destek Ekipleri'yle özellikle tek başına yaşayan ve ihtiyaçlarını karşılayacak yakını bulunmayan 65 yaş ve üstü bireyler ile kronik rahatsızlığı olan vatandaşların mağdur olmaması, temel ihtiyaçlarının karşılanması hedeflenmiştir. Bu kapsamda ikametlerinden ayrılmalarına kısıtlama getirilen vatandaşların 112, 155, 156 telefon numaraları üzerinden ihtiyaçlarını bildirebilecekleri kamuoyuna açıklanmıştır. Bu hatlara gelen çağruların cevaplandırılması ve gerekli hizmetlerin yerine getirilmesi için vali ve kaymakamların başkanlığında kurulan Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde ihtiyaç halinde çeşitli kamu kurumlarından yeteri kadar kamu görevlisinin görevlendirilebileceği de aynı genelgede ifade edilmiştir (İçişleri Bakanlığı Genelgesi, 2020).

Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nin teşkilinde kaymakamlıklarca re'sen görevlendirilenlerin yanı sıra gönüllü olarak görev alanlar da yer almaktadır. Bu kapsamda MEB'e bağlı okullarda çalışan öğretmenler de kurumsal sosyal sorumluluk anlayışı doğrultusunda Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almıştır.

Kurum ve kuruluşları değerli kılan ya da fark yaratan artık sadece ürettikleri mal ya da sundukları hizmetin kalitesi değil, topluma kattıkları ya da kazandırdıkları değerlerdir. Kurum ve kuruluşlar açısından başarı, içinde buldukları topluma karşı ödev, görev ve sorumluluklarını yerine getirmek, çalışanların çıkarlarını, toplumun çıkarlarını ve elbette kurumlarının çıkarlarını korumak ve bunlar arasında denge kurmak ile mümkün olabilmektedir. Bu da sosyal sorumluluk ruhunu taşımakla olabilmektedir (Özgen, 2007).

Yetişkinlerin sosyal sorumluluk faaliyetlerinde gönüllü olarak görev almasının nedenlerini inceleyen Palaz ve Boz, (2008) toplumun dezavantajlı kesimlerini düşünerek onlara yardım etme isteği ile geleneksel, ahlaki ve dini duyguların bu tür faaliyetlere katılımı etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Özdemir (2009), araştırmasında sosyal sorumluluk farkındalığı ile hareket eden kişi ve kurumların itibarının olumlu yönde arttığını belirtmektedir.

Çiftçiöğlü ve Gök (2018)'ün araştırmasında sosyal sorumluluk faaliyetlerinin itibar üzerinde etkisi olduğu ve bu iki kavram arasında pozitif bir ilişki olduğunu tespit etmiştir.

Alan yazında öğretmenlerin sosyal sorumluluk çalışmalarında görev alma nedenlerini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmada sosyal sorumluluk anlayışı çerçevesinde kurulan Vefa Sosyal

Destek Ekipleri'nde öğretmenlerin gönüllü olarak görev alma nedenlerinin derinlemesine incelenmesi açısından önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu kapsamda çalışmada öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev alma nedenlerine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır

Bu amacı gerçekleştirmek için araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde

- Gönüllü olarak görev almalarının nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin görüşleri nelerdir?
- Görev yaparken karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
- Görev yaparken neler hissettiklerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Tekrar gönüllü olarak görev almak istemelerine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. Yöntem

Araştırma Deseni

Bu çalışmada öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev alma nedenlerine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması desenine göre gerçekleştirilmiştir. Nitel durum çalışmasının en önemli özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam bireyler, olaylar, süreçler, vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almaları bir durum olarak değerlendirilmiş ve bu durum derinlemesine incelenmiştir

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu "Eskişehir ili Odunpazarı Kaymakamlığı Vefa Sosyal Destek Ekipleri"nde gönüllü olarak görev alan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenler amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örneklemeindeki amaç, küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu bağlamda öğretmenlerin seçiminde cinsiyet, yaş, mesleki kıdem, eğitim düzeyi ile farklı branşlara sahip olunmasına dikkat edilmiş, bu sayede çeşitlilik sağlanmaya çalışılmıştır. Çalışmada Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev alan 20 öğretmen araştırmaya dâhil edilmiştir.

Tablo-1: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

Değişkenler	Alt kategoriler	n	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	8	40
	Erkek	12	60
Öğretmenlik Kıdemi	1-5 yıl	3	15
	6-10 yıl	11	55
	11-15 yıl	3	15
	16-20 yıl	3	15
Eğitim Düzeyi	Lisans	14	70
	Yüksek lisans	6	30
Toplam		20	100

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısından fazlasının erkek ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcı öğretmenlerin çoğunluğunun lisans mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev alma nedenlerine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amacıyla öğretmenlerle görüşmeler yapılmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği tercih edilmiş olup bunun nedeni; bu tekniğin ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnek olması ve iki uç arasında yer

arak araştırmayı yapan kişiye esneklik sağlamasıdır (Karasar, 2016). Görüşme yöntemine uygun olarak öğretmenlerden verilerin toplanması amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Görüşme formunun birinci bölümü araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özelliklerinden; ikinci bölümü ise öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev alma nedenlerine ilişkin görüşlerini incelemek için sorulan 5 sorudan oluşmaktadır. Görüşme formunda katılımcılara çalışmanın amacı kapsamında; öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almalarının nedenlerine ilişkin görüşleri, öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin görüşleri, öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri, öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken neler hissettiklerine ilişkin görüşleri ile öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde tekrar gönüllü olarak görev almak istemelerine ilişkin görüşleri sorulmuştur.

Verilerin Toplanması

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler, 15 Mayıs 2020-15 Haziran 2020 tarihleri arasında araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, alınan randevular doğrultusunda katılımcıların duygularını açık ve rahat bir şekilde ortaya koyabilmelerini sağlayacak şekilde, önceden belirlenen zamanlarda öğretmenlerin belirledikleri yerlerde gerçekleştirilmiştir. Her bir öğretmene yapılan görüşmelerin süresi 50 ila 65 dakika sürmüştür. Görüşmelere başlanmadan önce katılımcılara gizlilik ve etik ilkeler doğrultusunda görüşmenin gerçekleşeceği, kişi ve kurum ismi belirtilmeyeceği, elde edilen verilerin sadece araştırmacı tarafından bilineceği açıklanarak ses kayıt cihazıyla kayıt yapılmasının onayı istenmiştir. Katılımcılardan 1 öğretmen ses kaydına onay vermemiş, bu katılımcıların görüşleri not tutularak alınmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev alma nedenlerine ilişkin görüşlerinin çözümlenmesinde nitel veri analiz tekniklerinden biri olan içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde amaç, toplanan verileri açıklayabilecek ilişkilere ve kavramlara ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha kapsamlı bir şekilde incelemeye tabi tutulmaktadır. Betimsel yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilerek, bir araya getirilmekte ve organize bir biçimde yorumlanarak okuyucunun anlayabileceği bir şekilde sunulmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

3. Bulgular

Bu bölümde, öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'ne ilişkin görüşleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda öğretmenlerin görüşlerinden elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tema-1: Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Görev Alma Nedenleri

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almalarının nedenlerine ilişkin görüşlerinin yer aldığı sonuçlar Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo-2: Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde Gönüllü Olarak Görev Almalarının Nedenlerine İlişkin Görüşleri

Tema	S.N.	Kodlar	n	%
Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Görev Alma Nedenleri	1	Vatandaşlık bilinci	18	90
	2	Sorumluluk bilinci	17	85
	3	Dini inancın gereği	15	75
	4	Toplumsal dayanışmayı sağlamak	14	70
	5	Topluma rol model olmak	12	60
	6	Karşılık beklemeden faydalı olunabileceğini göstermek	9	45
	7	Vicdani sorumluluk	6	30

Tablo 2' ye göre öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almalarının nedenlerine ilişkin görüşleri; vatandaşlık bilinci, sorumluluk bilinci, dini inancın gereği, toplumsal dayanışmayı sağlamak, topluma rol model olmak, karşılık beklemeden faydalı olunabileceğini göstermek, vicdani sorumluluk olmak üzere 7 kod altında toplanmıştır.

Ortaya çıkan bulgulara bakıldığında öğretmenlerin tamamına yakınında Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almasında vatandaşlık ve sorumluluk bilincinin öne çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu dini inancın gereği, toplumsal dayanışmayı sağlamak ve topluma rol model olmak amacıyla Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev aldıklarını belirtmiştir. Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almalarında diğer nedenler ise karşılık beklemeden faydalı olunabileceğini göstermek ve vicdani sorumluluktur.

Araştırmadan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde; öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almalarında birden fazla nedenin etkili olduğu, bu nedenlerin de kişilerin insani, milli ve dini değerleriyle ilişkili olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almalarında etkili olan nedenlerle ilgili dikkat çekici görüşlere aşağıda yer verilmiştir:

Ö5: Milletimizin bu zorlu süreçte birilerine duyduğu ihtiyaç ve bu süreçte oluşturulan vefa grubunun anlamlı olması ve çok güzel bir sorumluluk projesi olduğunu düşünüyorum. Bu ülkenin ve milletin evladı olarak oluşturulacak her görev için hazırım. Hizmet milletime ve ülkeme.

Ö8: Tüm ülkemizin geçtiği zor bir dönemde sağlığı gücü yerinde olan her vatandaşın devleti için gücü ölçüsünde bir katkı yapması taraftarıyım. Parti hükümet değil aslolan devlettir.

Ö14: Allah rızası için büyüklerimize yardım etmek. Devletimizin başlatmış olduğu bu projeye destek olmak. Uzaktan eğitimde almış olduğum maaş ve ücretimi hak etme düşünceleri gönüllü olarak görev almama sebep olmuştur.

Ö18: Bunu vatandaşa ve dolayısıyla vatana millete bir hizmet olarak düşünüp, devletimin benim hizmetime ihtiyacı olduğuna inanarak, milli manevi duygularla katıldım.

Ö6: Zor bir dönem yaşadığımız görülyordu.Sendikası Şube başkanı olarak bu zor dönemde milletimin hizmetinde olmam gerektiğini düşündüm. Ayrıca bu hareketimin Vefa ekiplerine katılanlara moral olacağına ve örnek alınarak milletin hizmetine koşanları artıracığına kanaat getirdim.

Ö11: Birbirimize ihtiyacımız vardı ve ben de gurubun bir parçası olmak istedim. Böyle bir faaliyette oraya ait olmak yaşlılarımıza hizmet etmek onur verici idi. Böyle bir faaliyette ait olma hazzını yaşadım.

Ö3: İşe yarar, dişe değer bir şeyler yapmak için. Zorlu pandemi sürecinde ülke ve millet adına fayda sağlayabilmek için.

Tema-2: Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Gerçekleştirdikleri Faaliyetler

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin görüşlerinin yer aldığı sonuçlar Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo-3: Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Görüşleri

Tema	S.N.	Görüşler	n	%
Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Gerçekleştirdikleri Faaliyetler	1	Emekli maaşı dağıtımı	20	100
	2	Gıda alışverişi	18	90
	3	Fatura ödemesi	14	70
	4	Sosyal yardımların ulaştırılması	13	65
	5	İlaç alımı	9	45

Tablo 3' e göre öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin görüşleri; emekli maaşı dağıtımı, gıda alışverişi, fatura ödemesi, sosyal yardımların ulaştırılması ve ilaç alımı olmak üzere 5 kod altında toplanmıştır.

Elde edilen veriler incelendiğinde Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev yapan öğretmenlerin tamamını pandemi sürecinde dışarı çıkması kısıtlanan vatandaşların emekli maaşlarının dağıtımında görev aldığı ayrıca başta gıda alışverişi olmak üzere fatura ödemesi ve sosyal yardımların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasında da büyük çoğunluğunun yer aldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte evden dışarı çıkması kısıtlanan vatandaşların sağlıklı yaşamlarının devamı için gerekli olan ilaçlarında öğretmenler tarafından alındığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gerçekleştirdikleri faaliyetlerle ilgili dikkat çekici görüşlere aşağıda yer verilmiştir:

Ö2: 65 yaş üstü vatandaşlarımızın emekli maaşlarını çekip evlerine teslim etmede görev aldım.

Ö19: Gazilere bayram zarflarını götürdük, yaşlılara maaşlarının ulaştırdık ayrıca yaşlarımızın market alışverişlerini yaptık.

Ö15: Maaş dağıtımı, erzak alışverişi, fatura ödemeleri

Tema-3: Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Görev Yaparken Karşılaştıkları Sorunlar

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin yer aldığı sonuçlar Tablo 4'de yer almaktadır.

Tablo-4: Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde Görev Yaparken Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri

Tema	S.N.	Görüşler	n	%
Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Görev Yaparken Karşılaştıkları Sorunlar	1	Bankalardan kaynaklı sorunlar	19	95
	2	Tahsis edilen ulaşım araçlarının eski ve bakımsız olması	16	80
	3	Ekiplerde gönüllülerin dışında görev yapanların isteksizliği	15	75
	4	Hizmet verilen bazı vatandaşların olumsuz davranışları	12	60
	5	Gidilen adreslerin dağınık olması	10	50
	6	Görev yaparken virüs kapma korkusu	7	35

Tablo 4' e göre öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri; bankalardan kaynaklı sorunlar, tahsis edilen ulaşım araçlarının eski ve bakımsız olması, ekiplerde gönüllülerin dışında görev yapanların isteksizliği, hizmet verilen bazı vatandaşların olumsuz davranışları, gidilen adreslerin dağınık olması, görev yaparken virüs kapma korkusu olmak üzere 6 kod altında toplanmıştır. Özellikle 65 yaş üzeri vatandaşların maaş çekim işlemlerinde katılımcı öğretmenlerin tamamına yakınının bankalardan kaynaklı sorunlar yaşadığı dikkat çekicidir. Öğretmenlerle yapılan derinlemesine yapılan görüşmeler neticesinde evlerinden dışarıya çıkması kısıtlanan vatandaşların belirli bir limite kadar banka işlemlerinde öğretmenlerin yetkilendirilmesine rağmen bankaların özellikle de özel bankaların sorunlar çıkardığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte tahsis edilen ulaşım araçlarının eski ve bakımsız olması da önemli bir sorun olarak öğretmenler tarafından ifade edilmiştir.

Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nin yapısı incelendiğinde gönüllü görev alanların yanı sıra kurumlarınca re'sen görevlendirilen personelinde olduğu görülmektedir. Vatandaşlarımıza pandemi sürecinde destek olmak amacıyla kurulan Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllülerden oluşması verilen hizmetin ruhuna daha uygun düşeceği söylenebilir. Aksi takdirde ekiplerde gönüllülerin dışında görev yapanların isteksizliği yapılan hizmetlere sekte vurabilir.

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken karşılaştıkları diğer önemli sorunlar ise hizmet verilen bazı vatandaşların olumsuz davranışları, gidilen adreslerin dağınık olması ve görev yaparken virüs kapma korkusudur. Karşılaşılan sorunlarla ilgili dikkat çekici görüşlere aşağıda yer verilmiştir:

Ö8: Özel banka şubelerinde personellerin para çekme işlemi sırasında biz kamu görevlilerinin verdiği bu gönüllü hizmete karşılık veremeyerek şubeler olarak zorluk çıkarmaları

Ö12: Bize tahsis edilen araçlar çok eskiydi. Adreslere ulaşmada araçları kullanırken çok sıkıntı çektik.

Ö19: Her insanın bakış açısı aynı değildi. Başta bizi suçlayıcı(kafasına taktığı konu her ne ise)tavırlar takındılar. Zamanla bu değişti olumlu duygular gelişti. Virüs kapma korkusu ağırdı bende.

Ö3: Maaş çekim prosedürlerinde özel bankaların zorluklar çıkartması. Devlet bankaları gibi kalaylıklar göstermemeleri.

Ö9: Sokaklarda bazı insanlar yapılan isin gönüllülük ve hizmet boyutlarından bihaber olarak filânca partilere mi yardım dağıtıyorsunuz gibi sorular sorduklarında üzümüştük, devletimiz tüm vatandaşları için ayırmadan bu hizmeti yürütüyordu ve bunu açıklamak açısından da sevindirici bir pozisyondaydık. Ama önyargılar üzücüydü.

Tema-4: Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Görev Yaparken Hissettikleri

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken neler hissettiklerine ilişkin görüşlerinin yer aldığı sonuçlar Tablo 5'de yer almaktadır.

Tablo-5: Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde Görev Yaparken Neler Hissettiklerine İlişkin Görüşleri

Tema	S.N.	Görüşler	n	%
Öğretmenlerin	1	Mutluluk	20	100
	2	Huzur	17	85
Vefa Destek Ekiplerinde	3	Vicdani rahatlık	16	80
	4	İşe yaramanın verdiği haz	15	75
Görev Yaparken Hissettikleri	5	Manevi yönden haz	13	65
	6	Kendisiyle gurur duyma	12	60
	7	İnsan olmanın onurunu yaşama	11	55
	8	Aidiyet	8	40

Tablo 5' e göre öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken neler hissettiklerine ilişkin görüşleri; mutluluk, huzur, vicdani rahatlık, işe yaramanın verdiği haz, manevi yönden haz, kendisiyle gurur duyma, insan olmanın onurunu yaşama ve aidiyet olmak üzere 8 kod altında toplanmıştır. Tablo 5 incelendiğinde gönüllü olarak Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev alan öğretmenlerin tamamının yaptıkları faaliyetler sonucunda mutluluk hissettiği, çoğunluğunun ise huzur, vicdani rahatlık, işe yaramanın verdiği hazzı ve manevi yönden haz yaşadığı anlaşılmaktadır. Bu hislerin yanı sıra öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev aldıktan sonra kendisiyle gurur duyduğu, insan olmanın onurunu yaşadığı ve aidiyet hissini yaşadığı görülmektedir. Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev aldıktan sonra neler hissettikleriyle ilgili dikkat çekici görüşlere aşağıda yer verilmiştir:

Ö12: Dünyanın zor durumda kaldığı böyle bir pandemi sürecinde vatanıma ve milletimi çok küçük dahi olsa bir katkıda bulunabilmiş olmanın huzurunu yaşadım.

Ö9: İnsan olmanın onuru ve yaptığımız hizmetin anlamlı oluşu kendimizi daha değerli hissettirdi.

Ö1: Büyüklerimizin ihtiyaçlarını giderince onların mutlu olduğunu görmek ve bizler için devletimiz için dualar etmeleri Allah razı olsun demeleri beni çok mutlu etti.

Ö15: Devlet ve millete yapılan dualar, bizlere yapılan dualar, birileri ile konuşma ihtiyacı duyan ihtiyar teyze ve amcaların sohbet ihtiyacını gidermek, onlara bu zor günlerin geçeceğine dair moral konuşmaları yapmak manevi olarak çok haz duydum.

Ö20: Mutluluk ve huzur. Herkes tarafından takdir edilmek muhteşem bir duygu.

Ö2:Bu süreçte işini severek hakkıyla yapanları ve diğerlerini (sağlıkçı, emniyet,bankacı ya da işçi...) net bir şekilde gördüm.Tek düşüncem iyi nesil yetiştirmem gerek, bunu kriter almalıyım idi. Yani görevimin kutsallığını bir kez daha hissettim.Elbette manevi yönden olumlu tüm duyguları barındırıyorsunuz sonrasında.Biz iyi birşey yaptık.

Ö6: Mağdur durumdaki insanların mağduriyetini gidermiş olmanın ve evde boş oturmak yerine işe yarar olmanın hazzını yaşadım

Ö3: Huzur ve sorumluluğumuzu yerine getirmenin mutluluğu.

Ö19: 65 yaş üstü vatandaşların minnetle devlete millete ve şahıslarımıza dua etmeleri çok anlamlı ve değerliydi. Küçük çocukların kapıda heyecanla bizi izlemesi ve onlara örnek olmak, gelecekte devletine vatanına bağlılığına katkı sağlayacak bir süreçte yer almak çok değerliydi.

Tema-5: Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Görev Almak İstemeleri

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde tekrar gönüllü olarak görev almak istemelerine ilişkin görüşlerinin yer aldığı sonuçlar Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo-6: Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde Tekrar Gönüllü Olarak Görev Almak İstemelerine İlişkin Görüşleri

Tema	S.N.	Görüşler	n	%
Öğretmenlerin Vefa Destek Ekiplerinde Görev Almak İstemeleri	1	Kesinlikle isterim	16	80
	2	İsterim	4	20

Tablo 6'ya göre öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde tekrar gönüllü olarak görev almak istemeleri sorulduğunda tamamına yakını kesinlikle bu tür faaliyetlerde tekrar görev alabileceklerini belirtmiştir. Bu bulgudan hareketle Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü görev alan öğretmenlerin sosyal sorumluluk faaliyetlerine karşı oldukça duyarlı oldukları, görev verilmesi halinde göreve hazır oldukları söylenebilir. Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde tekrar gönüllü olarak görev almak istemeleriyle ilgili dikkat çekici görüşlere aşağıda yer verilmiştir:

Ö8: *Mesaim ve sağlığım uygun olduğunda yine görev almayı çok isterim. Bu ülke bu millet için kimi cephede kimi sokakta kimi okulda kimi hastanede kimi makamında, ne gerekiyorsa hizmet vermeli zaten.*

Ö17: *Tabii ki neden olmasın.*

Ö4: *Kesinlikle isterim*

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'ne görev alma nedenlerine ilişkin görüşleri ortaya çıkarılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almalarının nedenleri; vatandaşlık ve sorumluluk bilinci, dini inancın gereği, toplumsal dayanışmayı sağlamak, topluma rol model olmak ve karşılık beklemeden faydalı olunabileceğini göstermektir. Bu sonuca göre Vefa Sosyal Destek Ekipleri'ne gönüllü olarak katılan öğretmenlerin farklı sebeplerle bu faaliyette yer aldığı anlaşılmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu bulgu Güder (2006)'ın ifade ettiği bir bireyin başkalarının hayatına destek olabilmek için kendi isteğiyle bir toplumsal girişime girmesinde maddi karşılık beklememesi ya da başka bir çıkar beklentisi içinde olmamasının etkili olduğu görüşlerini desteklemektedir. Bununla birlikte Palabıyık, (2011)'in araştırmasındaki gönüllülüğün zorunlu olmaması, bedel karşılığı olmaması, kurumsal yapı içinde gerçekleşmesi ve kamu yararı amacıyla kamuya yönelmiş olması gerektiği bulgularıyla araştırma bulgularının örtüştüğü görülmektedir.

Araştırma bulguları incelendiğinde Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde öğretmenlerin en fazla emekli maaşı dağıtımı, gıda alışverişi, fatura ödemesi, sosyal yardımların ulaştırılması ve ilaç alımı faaliyetlerini gerçekleştirdikleri görülmektedir. Gerçekleştirilen faaliyetler değerlendirildiğinde COVID-19 salgınının yayılmasını engellemek için alınan kararların yürürlüğe girmesiyle özellikle tek başına yaşayan ve ihtiyaçlarını karşılayacak yakını bulunmayan 65 yaş ve üstü ile kronik rahatsızlığı olan vatandaşların mağdur olmamasına yönelik faaliyetler olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken karşılaştıkları sorunlara bakıldığında bankalardan kaynaklı sorunlar, tahsis edilen ulaşım araçlarının eski ve bakımsız olması, ekiplerde gönüllülerin dışında görev yapanların isteksizliği, hizmet verilen bazı vatandaşların olumsuz davranışları, gidilen adreslerin dağınık olması, görev yaparken virüs kapma korkusu yaşamaları öne çıkmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu bulgu kriz anlarında gönüllü olarak görev yapacak ekiplerin daha etkili ve verimli olması için yol gösterici olacaktır.

Araştırma bulgularına göre Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken öğretmenler mutluluk, huzur, vicdani rahatlık, işe yaramanın verdiği haz, manevi yönden haz, kendisiyle gurur duyma, insan olmanın onurunu yaşama ve aidiyet hislerini yaşamıştır. Bu sonuca göre öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde görev yaparken farklı duygular hissettiği, yapılan faaliyetlerin kişileri olumlu yönde etkilediği söylenebilir. Araştırmadan elde edilen bu bulgunun Aydınligil'in (2013) de çalışmasındaki sosyal sorumluluk faaliyetlerine gönüllü olarak katılmanın bireylerin psikolojilerine olumlu yansımaları olduğu görüşünü desteklediği görülmektedir. Erdoğan, (2012) ise bireylerin gönüllülük çalışmalarına katıldıkça mutluluk ve memnuniyet hissettikleri görüşü de araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir.

Öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde tekrar gönüllü görev alıp almak istemeleri sorulduğunda araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamına yakını bu tür faaliyetlerde kesinlikle tekrar görev alabileceklerini belirtmiştir. Bu bulgudan hareketle Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü görev alan öğretmenlerin sosyal sorumluluk faaliyetlerine karşı oldukça duyarlı oldukları, görev verilmesi halinde göreve hazır oldukları söylenebilir.

Sonuç olarak COVID-19 salgınında dışarı çıkmaları sınırlandırılan vatandaşların, başta sağlık olmak üzere tüm temel ihtiyaçlarının karşılanması için oluşturulan Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev alan öğretmenlerin uygulama hakkındaki görüşleri bu tür sosyal sorumluluk faaliyetlerinin başarıya ulaşmasında yol gösterici olacaktır. İlerleyen zamanlarda ülkemizin karşılaşılabileceği gerek doğal afetler gerekse salgın hastalıkların yönetiminde alınacak tedbirlerin hayata geçmesinde bu araştırmanın sonuçlarının önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayanarak sosyal sorumluluk çalışmalarında görev alma konusunda tüm öğretmenler arasında farkındalık oluşturulması, bu tür sosyal sorumluluk çalışmalarına katılan öğretmenler idareciler tarafından taltif edilmesi ve öğrencilere rol model olması için öğretmenlerin Vefa Sosyal Destek Ekipleri'nde gönüllü olarak görev almasının anlatılması önerilebilir.

Kaynakça

- Aydınligil S. (2013). *Sosyal Politika Geliştirmede Yeni Bir Alan: Gönüllülük, Türkiye'de Gönüllülük- Gönüllülüğün Rolünün ve Katkılarının Keşfedilmesi*.
www.tr.undp.org/content/dam/turkey/docs/Publications/mdgs/Turkiyedegonulluluk.pdf, adresinden 10.09.2020 tarihinde erişildi.
- Çiftçioğlu, B. A. & Gök, B. (2018). Kurumsal sosyal sorumluluğun kurumsal itibara etkisi ve bir uygulama, *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 183-196.
- Erdoğan, E. (2012). *TEGV gönüllülük araştırmaları*, <http://www.tegv.org/i/Assets/pdf/Arastirmalar/TEGVGonullulukArastirmalari.pdf> adresinden 15.10.2020 tarihinde erişildi.
- Gencer, N. (2020). COVID-19 sürecinde yaşlı olmak: 65 yaş ve üstü vatandaşlar için uygulanan sokağa çıkma yasağı üzerine değerlendirmeler ve manevi sosyal hizmet. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 35-42.
- Güder, N. (2006). *STK'lar için gönüllülük ve gönüllü yönetimi rehberi*. Ankara: Sivil Toplum Geliştirme Merkezi.
- İçişleri Bakanlığı. (2020). *65 yaş ve üstü ile kronik rahatsızlığı olanlara sokağa çıkma yasağı genelgesi* (21 Mart 2020).
<https://www.icisleri.gov.tr/65-yas-ve-ustu-ile-kronik-rahatsizligi-olanlara-sokaga-cikma-yasagi-genelgesi>. Adresinden 06.04.2020 tarihinde erişildi.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel.
- Özdemir, H. (2009). Kurumsal sosyal sorumluluğun marka imajına etkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(15), 57-72.
- Özgen, E. (2007). Kurumsal sosyal sorumluluk kavramı ve çalışan memnuniyetine etkisi. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 1-6.
- Palabıyık, H., (2011). Gönüllülük ve yerel hizmetlere gönüllü katılım üzerine açıklamalar. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 82-113.
- Palaz, S. ve Boz, İ. (2008). Üniversite mezunu yetişkinlerin farklı organizasyonlarda gönüllü hizmet vermesini etkileyen faktörler. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(19), 95-106.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.